

MENNESKE FØRST, af Bettina Smed, Gyldendal 2018

Anmeldelse v. Karen Glistrup

Ethvert menneske – også du og jeg – har en historie og et liv, som har en afgørende betydning for, hvem vi er blevet til. Ethvert møde med et andet menneske har betydning for, hvordan vi forstår os selv, for vores trivsel og tro på vores muligheder. Det gælder for børn og unge såvel som for os, som nu er blevet voksne.

Nogle børn er udfordret af livsomstændigheder, som er så smertefulde, at voksne omkring dem kan have svært ved at rumme og møde børnene i smerten. Det er en realitet, at de fleste professionelle omkring barnet i højere grad retter deres opmærksomhed på udredningsmuligheder og handlemuligheder fremfor på mødet med det ramte barn. Mødet, hvor du fortæller barnet: 'Jeg kender til dit liv, jeg ser dig i din smerte, jeg bliver berørt og føler mig afmægtig, men jeg vil gøre alt, hvad jeg kan for at hjælpe dig og din familie' - dette vigtige møde med barnet som det lille menneske det er, udebliver alt for ofte.

Den administrative handlekraft blandt fagprofessionelle omkring børnene er derimod næsten upåklagelig. Barnets Reform har bidraget til, at mange flere underretninger bliver sendt afsted. Men alt for ofte efterlades barnet, som det hele jo handler om, med en følelse af ikke at være blevet set, mødt og forstået i den virkelighed, som det er en del af.

Netop dette: *At bruge mig selv i mødet*, er desværre en disciplin, som vi ikke længere lærer så meget om på professionshøjskolerne. Det er helt sikkert en af årsagerne til, at de berørte børn bliver dobbeltsvigtet: De bliver svigtet af de nære voksne, som ikke ser og ikke magter, og de bliver svigtet af de fagprofessionelle, der ikke føler sig kompetente til at møde barnet.

Mange har en forestilling om, at det kræver særlig viden at kunne møde børnene. Det er en misforståelse. Det kræver ikke viden men derimod indsigt, personligt mod og træning.

Når jeg indleder min omtale af Bettina Smeds bog: **MENNESKE FØRST** med at rette fokus på barnet og barnets behov for at blive set, er det fordi, at det helt samme behov gør sig gældende for os, der med årene er blevet voksne. Vi har også behov for at blive set og forstået bag vores adfærd. Indeni os lever barnet og det unge menneske med helt samme behov, som dengang.

Bogen **MENNESKE FØRST** får os til at forstå mennesket bag adfærden. Mennesket, der har erfaret, at tillid er noget, som kun andre mennesker kan bygge tilværelsen på. Mennesket bag den adfærd, som kan få os til at trække os / dømmes / vurdere. En adfærd fra vores side, som blot forstærker følelsen af forkerthed hos mennesket, som vi skulle hjælpe.

Det handler om at skabe et ligeværdigt møde. Det handler om troværdighed og om at sætte sig selv i spil. Vi ved måske godt, at det er det, som det handler om, men hvordan er det lige, at vi bruger os selv / sætter os selv i spil? Bogen efterlader et tydeligt aftryk hos læseren om HVORDAN.

Bettina Smed har beskæftiget sig med sårbare mennesker i hele sin faglige karriere, og man må konstatere, at hun har en ganske særlig evne til at skabe et møde med selv det menneske, der er 'opgivet' af både psykiatrien og 'systemet'. Hun har en udholdenhed, der måske ikke kender sin lige. Fra sit eget liv som krænket og svigtet barn har hun en dyrekøbt indsigt, som gør hende i stand til at rumme og møde mennesket på en måde, som ingen af os skal have ambitioner om at måle os med. Men som vi bør tage ved lære af!

Teorierne er vigtige i fundamentet for en fagprofessionel uddannelse på det sociale område. Men *mindst* ligeså vigtigt er det, at vi kan bruge os selv i mødet med både børnene og de sårbare voksne. For de mennesker, som vi er sat til at hjælpe videre gennem svære livsvilkår, er det allervigtigste, at vi er i stand til at møde dem som mennesker. Mennesket bag adfærden.

Bettina Smed er en gudsbenådet formidler. Jeg kunne drømme om, at **MENNESKET FØRST** var den allerførste bog, som de studerende skulle læse på socialrådgiveruddannelsen.